

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра менеджменту та маркетингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 28 » 06 2023 р.

Гарант освітньої програми

Наталія СІРЕНКО

« 28 » 06 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансовий менеджмент»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Освітній ступінь	Магістр
Семестр	1-й
Форма здобуття освіти	заочна
Викладач	Полторак Анастасія Сергіївна, д-р екон. наук, доцент, poltorak@mnaeu.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу.

Протокол № 13 від «25» травня 2023 року

в.о. завідувача кафедри

Анастасія ПОЛТОРАК

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол № 11 від «14» червня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

Ганна ТАБАЦКОВА

Схвалено на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету.

Протокол № 10 від «19» червня 2023 року

Голова вченої ради

Олександр БІЛІЧЕНКО

Миколаїв
2023

<p>1.Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Фінансовий менеджмент – це процес управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів суб'єкта господарювання та оптимізації обігу його грошових коштів.</p> <p>Метою вивчення дисципліни є досконале опанування майбутніми фахівцями науково-методичних знань та аналітико-розрахункових і управлінських навичок в сфері сутності та основних принципів фінансового менеджменту.</p> <p>Ця дисципліна висвітлює фундаментальні питання теорії фінансового менеджменту, теоретичні знання та практичні навички із застосування організаційних та методичних прийомів фінансового менеджменту, практичні навички у сфері здійснення фінансового менеджменту на підприємстві, опанування яких дозволяє сформувати визначену систему компетентностей та досягти програмних результатів навчання з дисципліни.</p>
<p>2.Мета навчальної дисципліни</p>	<p><i>Метою</i> вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є досконале опанування майбутніми фахівцями науково-методичних знань та аналітико-розрахункових і управлінських навичок в сфері сутності та основних принципів фінансового менеджменту.</p> <p><i>Завданнями</i> вивчення дисципліни є: надання здобувачам вищої освіти знань з теорії фінансового менеджменту, теоретичних знань та практичних навичок із застосування організаційних та методичних прийомів фінансового менеджменту, практичних навичок у сфері здійснення фінансового менеджменту на підприємстві.</p> <p><i>Предмет</i> дисципліни – сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів фінансового менеджменту, особливості здійснення фінансового менеджменту на підприємстві.</p> <p><i>Об'єкт</i> дисципліни – система фінансово-економічних правовідносин, що виникають в процесі здійснення фінансового менеджменту на підприємстві.</p>

3. Компетентності	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності: ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. ФК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
4. Програмні результати навчальної дисципліни	<p>ПРН 1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими та управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ПРН 2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН 3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p>

<p>4. Програмні результати навчальної дисципліни</p>	<p>ПРН 4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН 6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПРН 7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПРН 8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.</p> <p>ПРН 9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПРН 11. Застосовувати поглиблені знання у сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p> <p>ПРН 12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p>	
<p>5.Опис навчальної дисципліни</p>	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції – практичні заняття – самостійна робота 	<p><i>120 годин/ 4,0 кредити 8 годин/ 0,26 кредита 8 годин/ 0,26 кредита 104 години/ 3,48 кредит</i></p>

Календарний план*

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин			
№	назва	№	назва	ЛЗ	ПР	СР	Разом
1	Теоретичні засади фінансового менеджменту	1	Концептуальні основи фінансового менеджменту	1	1	9	11
		2	Формування та ефективне функціонування системи фінансового менеджменту	1	1	9	11
		3	Сутність та ключові аспекти управління грошовими потоками підприємства	1	1	9	11
		4	Вартість грошей у часі: особливості застосування у фінансових розрахунках	1	1	9	11
		5	Управління активами підприємства	-	-	9	9
		6	Управління прибутком підприємства	-	-	9	9
Всього за змістовий модуль				4	4	54	62
2	Стратегія і тактика управління капіталом підприємства, інвестиційною діяльністю, фінансовими ризиками, планування, фінансовий аналіз та антикризове управління у фінансовому менеджменті	7	Управління капіталом підприємства та оптимізація його структури	1	1	8	10
		8	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	1	1	8	10
		9	Управління фінансовими ризиками підприємств	1	1	8	10
		10	Фінансове прогнозування та планування в системі фінансового менеджменту	1	1	8	10
		11	Аналіз фінансового стану підприємства в системі фінансового менеджменту	-	-	9	9
		12	Антикризове фінансове управління підприємством	-	-	9	9
Всього за змістовий модуль				4	4	50	58
Всього годин по навчальній дисципліні				8	8	104	120

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. Порядок зарахування пропущених занять, зокрема: у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального завдання (при пропущенні практичного завдання).</p> <p>Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння тощо. Форма підсумкового контролю – екзамен. Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів до екзамену не допускаються. До складання екзамен такі здобувачі вищої освіти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів. За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, самостійну роботу, реферати, контрольні роботи тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 36 до 60 балів. Оцінювання виконується за бальною методикою ECTS. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ змістового модулю	Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
			min	max	min	max
1	Аудиторна робота:					
	– опитування на заняттях;	2	1	3	2	6
	– виконання практичних завдань;	6	1	1	6	6
	Самостійна робота:					
	– опрацювання окремих питань тем;	3	1	1	3	3
	– тестування в moodle;	6	1	2	6	12
	– підготовка презентацій;	1	1	3	1	3
	Разом:				18	30
2	Аудиторна робота:					
	– опитування на заняттях;	2	1	3	2	6
	– виконання практичних завдань;	3	1	1	3	3
	– контрольна робота;	1	3	5	3	5
	Самостійна робота:					
	– опрацювання окремих питань тем;	3	1	1	3	3

	– тестування в moodle; – підготовка презентацій; – підготовка тез доповіді на конференцію або наукової статті Разом:	5 1	1 1	1 2	5 1 1 18	5 2 6 30
Поточний контроль знань					36	60
Підсумковий контроль знань (екзамен)					24	40
Всього по дисципліні					60	100

Неформальна освіта (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні, дистанційні курси, вебінари) доповнює формальні освітні заходи, допомагає швидко і вчасно отримати необхідні знання відповідно до потреб тут і зараз. Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид неформальних освітніх заходів, які оцінюються в залежності від специфіки неформального заходу, обсягу годин та кредитів ECTS. Оцінка цих результатів відбувається за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво тощо). Перезарахування дисципліни або окремих тем відбувається за бажання здобувача на підставі нормативної внутрішньої документації та Положень МНАУ.

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання екзамену в письмовій формі. До екзамену допускається здобувач вищої освіти, який набрав не менше 36 балів. До складання екзамену такі здобувачі вищої освіти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів. Якщо на екзамені здобувач вищої освіти отримав менше 24 балів, то він одержує загальну незадовільну оцінку.

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ

7. Політика курсу

Політика курсу визначається системою вимог, які пред'являються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу. Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;
- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

У разі запровадження наказом ректора університету змішаної форми навчання, вона відповідно до Положення про змішану форму навчання у Миколаївському національному аграрному університеті реалізується у синхронному режимі (оцінювання поточних результатів навчання може відбуватися у асинхронному режимі) і здійснюється у формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи. Основними видами навчальних занять за змішаною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між здобувачем та викладачем під час змішаної форми забезпечується

	<p>передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі. Під час змішаної форми використовується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - система Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=273 – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання); - платформа онлайн-занять Zoom – для проведення лекційних та практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/); - спілкування через електронну пошту (poltorak@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок.
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення: 01.05.2023). 2. Митний кодекс України : закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 (дата звернення: 01.05.2023). 3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17 (дата звернення: 01.05.2023). 4. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: http://portal.rada.gov.ua (дата звернення: 01.05.2023). 5. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: http://sfs.gov.ua/ (дата звернення: 01.05.2023). 6. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: http://www.customs.gov.ua (дата звернення: 01.05.2023). 7. Фінансовий менеджмент : методичні рекомендації для проведення практичних робіт для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Миколаїв : МНАУ, 50 с. 8. Sirenko N., Baryshevskaya I., Poltorak A., Shyshpanova N. State and tendencies of intergovernmental regulation in Ukraine in conditions of fiscal decentralization. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2018. Vol. 2. no. 25 (2018). pp.157-164. 9. Sirenko N., Atamanyuk I., Volosyuk Yu., Poltorak A., Melnyk O., Fenenko P. Paradigm changes that strengthen the financial security of the state through FINTECH development. 11th International IEEE Conference Dependable Systems, Services and Technologies, DESSERT2020. 2020. 14-18 May, 2020, Kyiv, Ukraine. DOI: 10.1109/DESSERT50317.2020.9125026.

	<p>10. Sirenko N., Poltorak A., Melnyk O., Lutsenko A., Borysenko L. Innovative approaches for the evaluation and forecasting of debt levels of the security in Ukraine. Financial and credit activity: problems of theory and practice). 2020. Vol. 3(34). pp. 207-218 DOI: https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i34.215510.</p> <p>11. Poltorak A. Principles of building a system of ensuring state's financial security. Economic forum. 2019. Vol. 2. pp. 212-216.</p> <p>12. Полторак А. С. Експрес-аналіз стану фінансової безпеки України. Економічний форум. 2019. № 4. С. 212-217.</p> <p>13. Полторак А. С. Бюджетна безпека України: динаміка рівня в умовах глобалізаційних змін. Вісник аграрної науки Причорномор'я, 2019. № 3. С. 28-35. DOI: 10.31521/2313-092X/2019-3(103)-4.</p> <p>14. Полторак А. С. Методичний підхід до оцінки стану фінансової безпеки регіонів України. Агросвіт. 2019. № 18. С. 29–36. (0,80 друк. арк.). DOI: 10.32702/2306-6792.2019.18.29.</p> <p>15. Полторак А. С., Мельник О. І., Баришевська І. В. Фінансова безпека страхового ринку України. Modern Economics. 2021. № 28(2021). С. 110-117. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V28(2021)-16.</p> <p>16. Yekimov Sergey, Poltorak Anastasiia, Dereza Viacheslav, Buriak Ievgen, Purtov Vladimir. The role and importance of financial results in the effective management of an agricultural enterprise. International Scientific and Practical Conference DAIC 2020. Volume 222. https://doi.org/10.1051/e3sconf/202022206001. Scopus.</p> <p>17. Yekimov Sergey, Purtov Vladimir, Buriak Ievgen, Kabachenko Dmytro and Poltorak Anastasiia. Improving the efficiency of corporate management of agricultural enterprises. E3S Web of Conferences 262, 03001 (2021). ITEEA 2021. https://doi.org/10.1051/e3sconf/202126203001. Scopus.</p> <p>18. Фінансовий менеджмент : підручник / [Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю.] . Тернопіль : Економічна думка, 2018. 478 с.</p> <p>19. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.</p> <p>20. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.]. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з</p>	<p>В університеті вхід облаштовано пандусом. Є кнопка виклику чергового. Є відповідальні особи, які організують освітній процес (декан, заступники декана, куратор).</p>

<p>особливими освітніми потребами</p>	<p>Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему Moodle – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукових досліджень, завдання на самостійне опрацювання; - платформи онлайн-занять JitsiMeet та Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; - електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів; - аудіо- та відеоповідомлення з матеріалами, поясненнями особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; - спілкування через електронну пошту (poltorak@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок; - залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі; - індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни; - можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд зы здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційному ресурсі Миколаївського національного аграрного університету: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=273 https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/opp-fin-mag/</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Д-р екон. наук, доцент

(підпис)

Анастасія ПОЛТОРАК